

نگاشت نامه پایان نامه های کارشناسی ارشد

گروه جغرافیا- دانشگاه بیرجند

۱۳۹۶

این راهنما در دو بخش تنظیم گردیده است. در بخش نخست ساختار پایان نامه و ویژگی ها و بخش های تشکیل دهنده آن به تفصیل توضیح داده شده است. در بخش دوم، به طور خلاصه شیوه نامه ای پیشنهاد شده که در آن به ویژگی های شکلی و صوری پایان نامه اشاره گردیده است تا در این زمینه پایان نامه های ارائه شده از سوی دانشجویان تحصیلات تکمیلی گروه جغرافیا دارای یکدستی و یکپارچگی لازم باشند.

ساختار پایان نامه (در یک نگاه):

صفحهٔ عنوان (روی جلد)	۱
صفحه بسم ا...	۲
صور تجلسه دفاع از پایان نامه	۳
حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش	۴
صفحه تقدیم	۵
صفحه تشکر و قدردانی	۶
چکیده فارسی	۷
واژگان کلیدی	۸
فهرست مطالب	۹
فهرست شکل ها	۱۰
فهرست جدول ها	۱۱
فهرست نمودارها	۱۲
فهرست نقشه ها	۱۳
فهرست علامت های اختصاری	۱۴
فصل اول: کلیات تحقیق	۱۵
- مقدمه	
- بیان مساله	
- پیشینه (سابقه) تحقیق	
- ضرورت پژوهش	
- اهداف طرح (هدف کلی و اهداف جزئی)	
- سؤالات تحقیق و فرضیات	
- روش شناسی تحقیق	
- تعریف مفاهیم نظری و عملیاتی	
- روش اجرای تحقیق	
- جامعه تحقیق	
- روش نمونه گیری و حجم نمونه	
- ابزار جمع آوری اطلاعات	
- روایی و پایایی تحقیق	
- روش تجزیه و تحلیل اطلاعات	
- محدودیت های پژوهش	
فصل دوم: مبانی نظری تحقیق	۱۶
- مقدمه	
- مبانی نظری (مفاهیم، مکاتب، دیدگاه ها، رویکردها و مدل ها)	
- جمع بندی و نتیجه گیری	
- مدل مفهومی تحقیق	
فصل سوم: معرفی ویژگی های جغرافیایی محدوده مورد مطالعه	۱۷
- مقدمه	
- ویژگی های محیط طبیعی	
- ویژگی های محیط انسانی	
- جمع بندی	

فصل چهارم: یافته‌های تحقیق (داده‌ها و تجزیه و تحلیل آنها) ۱۸

- مقدمه

- توصیف داده‌ها

- تحلیل داده‌ها

- جمع بندی و نتیجه گیری

فصل پنجم: آزمون فرضیات، نتیجه گیری و پیشنهادات ۱۹

- مقدمه

- خلاصه تحقیق

- آزمون فرضیه

- بحث و نتیجه گیری

- پیشنهادها

مراجع (فهرست منابع) ۲۰

پیوست‌ها ۲۱

چکیده انگلیسی ۲۲

صفحه عنوان (انگلیسی) ۲۳

ساختار پایان نامه (به تفصیل): مواردی که باید به ترتیب در نسخه نهایی پایان نامه رعایت شود

- صفحه عنوان (روی جلد):

به ترتیب شامل: آرم و نام دانشگاه، نام دانشکده، عنوان پایان نامه، نام دانشجو، استاد راهنما، استاد یا استادان مشاور، نیم سال تحصیلی (مطابق فرم پیوست)

- صفحه بسم ا...

- صورت جلسه دفاع از پایان نامه: (مطابق فرم پیوست)

- حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش (مطابق فرم آماده نگاشت نامه (مطابق فرم پیوست))

- صفحه تقدیم (اختیاری)

- تشکر و قدردانی (اختیاری):

در این قسمت پژوهشگر می‌تواند از کسانی که در انجام پژوهش، وی را یاری نموده‌اند تشکر و قدردانی کند.

چکیده فارسی:

چکیده پایان‌نامه باید حاوی تعریف مختصری از مسئله به همراه اهداف اصلی آن باشد. سپس باید روند کلی حل مسئله را تشریح کند و پس از آن اهم نتایج حاصل از تحقیق ذکر شود. در متن چکیده، از ارجاع به منابع و اشاره به جداول و نمودارها اجتناب شود. در صورت نیاز به معرفی حوزه تحقیق و مبانی تئوری آن، حداکثر در پاراگراف اول از چکیده ارائه شود. فقط به ارائه روش تحقیق و نتایج نهایی و محوری بسنده و از ارائه‌ی موضوعات و نتایج کلی اجتناب شود. کلمات یا عباراتی که در این بخش توضیح داده می‌شود، باید کاملاً محوری و مرتبط با موضوع تحقیق باشند. **متن چکیده باید در قالب یک پاراگراف نوشته شود و حجم آن به همراه کلمات کلیدی نباید به هیچ وجه از یک صفحه تجاوز کند.** البته با نظر دانشکده، «چکیده مبسوط» می‌تواند جایگزین چکیده شود.

- واژگان کلیدی:

بین ۳ تا ۶ واژه یا عبارت کلیدی که با ویرگول (،) از هم جدا می‌شوند.

- فهرست مطالب، فهرست جدول ها، فهرست شکل ها، فهرست نمودارها، فهرست نقشه ها و فهرست علامت های اختصاری به ترتیب عنوان شود.

فصل اول؛ کلیات تحقیق

- مقدمه:

مقدمه ذهن خواننده را برای ورود به موضوع اصلی پژوهش آماده می‌سازد، در این قسمت خواننده باید با مبانی و کلیات پژوهش آشنا شود. مقدمه نباید بیش از حد طولانی و دربرگیرنده مطالب حاشیه‌ای و غیرمرتبط باشد و معمولاً صفحه گذاری به شیوه اعداد حسابی از آن آغاز می‌شود.

- بیان مساله:

در این قسمت پس از آنکه پژوهشگر با توجه به عنوان پایان نامه توضیحاتی را مطرح می‌سازد، به طرح مساله و پرسش خود پرداخته و این علت را که چرا این موضوع به صورت یک مشکل بروز کرده است، بیان می‌کند.

- پیشینه (سابقه) تحقیق:

در این قسمت پژوهشگر در مورد اطلاعات و پژوهش‌های قبلی که در قلمرو موضوع او وجود دارند، مطالبی را ارائه می‌کند. بازنگری منابع و پژوهش‌های انجام شده ضروری است، چه بسا قبلاً فرد دیگری پاسخی برای سوال پژوهشی یافته باشد. علاوه بر این مرور پژوهش‌های قبلی می‌تواند در چگونگی انجام پژوهش و عدم تکرار اشتباهات گذشته بسیار مفید باشد. پژوهش‌های قبلی در ارائه فرضیه‌های دقیق بسیار سودمند هستند. از پژوهش‌های انجام شده در این بخش باید خلاصه‌ای ارائه گردد و از ذکر کامل آنها خودداری شود و همچنین به نتایج مختلف (چه موافق فرضیه پژوهش و چه مخالف آن) اشاره شود. محقق باید با مرور مطالعات و پژوهش‌های داخلی و خارجی به درک بیشتر موضوع کمک نماید. همچنین محدوده علمی و محتوایی پژوهش در این بخش به طور دقیق و تبیین می‌گردد.

- ضرورت پژوهش:

در این مرحله پژوهشگر با توجه به آنچه در بیان مساله گفته شده است و با ذکر دلیل به بیان اهمیت موضوع پیشنهادی خود می‌پردازد و روشن می‌سازد که چگونه از نتایج این پژوهش در جهت رفع مشکلات موجود (کاربردی، نظری، بنیادی، نظریه پردازی، ...) استفاده خواهد شد و چه کاربردها و مزایایی در محدوده پژوهش او قرار گرفته است. در بیان ضرورت باید نکاتی چون نیازهای جامعه، عوامل فرهنگی، مذهبی و اقتصادی جامعه و ... در نظر گرفته شوند.

- اهداف طرح (هدف کلی و اهداف جزئی):

اهداف شامل اهداف کلی و اهداف جزئی هستند.

- هدف کلی:

هدف کلی، معمولاً همان پرسش اولیه پژوهشگر یا عنوان پایان نامه است که باید به آن پاسخ داده شود.

- اهداف جزئی:

مقاصد فرعی پژوهشگر برای پاسخگویی به سوال اصلی پژوهش است، این مقاصد هدف‌های کوچکتری هستند که در متن هدف کلی و سوال اصلی پژوهش واقع شده‌اند.

- سوالات تحقیق و فرضیات:

سوال‌ها جملاتی مختصر، آزمون‌پذیر، ساده، منطقی، روشن و بدون ابهام هستند که دربرگیرنده اهداف جزئی و درنهایت هدف کلی پژوهش می‌باشند. محقق در طول تحقیق، قصد یافتن پاسخ به این سؤال‌ها را دارد. لذا در این بخش فرضیه کلی پژوهش در صورت لزوم بیان می‌گردد.

- روش شناسی

- تعریف مفاهیم نظری و عملیاتی:

در این قسمت پژوهشگر به تعریف اصطلاحات علمی به کار رفته در پژوهش، می‌پردازد. گرچه شاید معنا و تعریف برخی از اصطلاحات تخصصی، به سبب شیوع کاربردشان برای افراد متخصص بدیهی باشد، ولی لازم است برای اینکه همه افراد برداشت واحدی از منظور محقق و در نتیجه حدود طرح داشته باشند، به این امر پرداخته شود. چنانچه روش پژوهش از جمله روش‌های پیمایشی و یا تجربی است لازم است تعاریف نظری و عملی به طور مجزا در بخش روش تحقیق ارائه شوند.

- روش اجرای تحقیق:

در این بند نوع مطالعه براساس ماهیت و هم‌چنین اهداف تحقیق (بنیادی و کاربردی) و نوع ارتباط متغیرهای تحقیق و تقسیم‌بندی‌های روش‌شناسی (کتابخانه‌ای، اسنادی، مطالعات تجربی، پیمایشی و ...) معرفی می‌شود. ضمناً فرآیند اجرای پژوهش در قالب فلوجارت به تفکیک توضیح داده شود.

- جامعه تحقیق:

جامعه تحقیق عبارت از محدوده فرضی و ذهنی است که یافته‌های پژوهش در آن محدوده تعمیم داده می‌شود. این جامعه می‌تواند شامل آمار، اعضاء، رویدادها، متون، سازمان‌ها و ... باشد. محقق با بیان دقیق ویژگی‌ها و مشخصات جامعه تحقیق حدود تعمیم‌پذیری نتایج خود را تعیین می‌نماید.

- روش نمونه‌گیری و حجم نمونه:

حجم گروه نمونه براساس تعداد افراد جامعه و چگونگی تعیین آن (مثلا با ذکر فرمول محاسبه حجم نمونه و آوردن دلایل کافی برای اعداد به کار گرفته شده) و همچنین نوع نمونه‌گیری و روش انجام نمونه‌گیری در این قسمت توضیح داده می‌شود (جامعه تحقیق، نمونه و روش نمونه‌گیری ویژه تحقیقات کمی و میدانی است).

- ابزار جمع‌آوری اطلاعات:

در این قسمت ابزارهایی که اطلاعات مورد نیاز از گروه نمونه با استفاده از آنها به دست آمده است و اعتبار و روایی آنها توضیح داده می‌شود. این ابزارها می‌تواند شامل مشاهده، پرسشنامه، مصاحبه، پرونده‌خوانی و ... باشد.

- روایی و پایایی تحقیق:

روایی (اعتبار، صحت) و پایایی (قابلیت اطمینان) مفاهیم مهمی در پژوهش و روش تحقیق هستند. مقصود از روایی این است که آیا ابزار اندازه‌گیری موردنظر می‌تواند ویژگی و خصوصیتی که ابزار برای آن طراحی شده است را اندازه‌گیری کند یا خیر؟ به عبارت دیگر مفهوم روایی (validity) به این سوال پاسخ می‌دهد که ابزار اندازه‌گیری تا چه حد خصیصه مورد نظر را می‌سنجد. نظر کارشناسان و خبرگان می‌تواند کمک خوبی برای بهبود روایی ابزار اندازه‌گیری باشد. موضوع روایی از آن جهت اهمیت دارد که اندازه‌گیری‌های نامتناسب می‌تواند هر پژوهش علمی را بی ارزش سازد. مشهورترین ضریب اعتبار از طریق یکبار اجرای آزمون توسط کرونباخ ارائه شده است که به ضریب آلفای کرونباخ معروف است. این روش برای محاسبه هماهنگی درونی ابزار اندازه‌گیری از جمله پرسشنامه به کار می‌رود. در این ابزار پاسخ هر سؤال می‌تواند مقادیر عددی مختلف را اختیار کند.

پایایی (reliability) با این امر سر و کار دارد که ابزار اندازه‌گیری در شرایط یکسان تا چه اندازه نتایج یکسانی به دست می‌دهد. به بیان دیگر اگر ابزار اندازه‌گیری را در یک فاصله زمانی کوتاه چندین بار به یک گروه واحدی از افراد بدهیم نتایج حاصل نزدیک به هم باشد. برای اندازه‌گیری پایایی شاخصی به نام ضریب پایایی استفاده می‌کنیم. دامنه ضریب پایایی از صفر تا +1 است. ضریب پایایی صفر، معرف عدم پایایی و ضریب پایایی یک، معرف پایایی کامل است. "پایایی کامل" واقعاً به ندرت دیده می‌شود و در صورت مشاهده قبل از هر چیز باید به نتایج شک کرد. ابزاری که برای جمع‌آوری داده‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد در مرحله نخست باید از روایی (اعتبار) برخوردار باشند و در مرحله دوم باید پایایی (اعتماد) داشته باشند .

روش تجزیه و تحلیل اطلاعات:

این بخش، به صورت کلی به توصیف و تحلیل آماری اختصاص دارد. پژوهشگر باید مشخص سازد که در سطح آمار توصیفی از چه شاخص‌های آماری برای توصیف داده‌ها و پاسخ به سؤالیهای پژوهشی و تحلیل آنها استفاده کرده است. در صورتی که از نرم‌افزاری رایانه‌ای استفاده شده، باید در این قسمت نام نرم‌افزار و روایت (Version) مورد استفاده ذکر شود. چنانچه پژوهش از نوع کتابخانه‌ای یا اسنادی است اطلاعات و یافته‌ها با روش توصیفی در پاسخ به سؤالات یا فرضیه‌های تحقیق ارائه شود.

- محدودیت‌های پژوهش:

در این قسمت به اختصار درباره خطاهای تصادفی که شاید در حین اجرای پژوهش رخ دهند و مشکلات و موانعی که در خلال اجرا پیش می‌آیند، توضیح داده می‌شود. این قسمت دربرگیرنده نوعی دید انتقادی پژوهشگر نسبت به پژوهش خویش است.

فصل دوم: مبانی نظری

-مقدمه

-مبانی نظری (مفاهیم، مکانب، دیدگاه‌ها، رویکردها و مدل‌ها):

هر تحقیق نیازمند چارچوبی نظری است. این چارچوب، الگویی است که فرد پژوهشگر براساس آن درباره روابط بین عواملی که در ایجاد مساله مهم تشخیص داده می‌شوند، نظریه‌پردازی می‌کند. بر مبنای چارچوب نظری متغیرهایی مانند متغیرهای مستقل، وابسته، مداخله‌گر و متغیرهایی که تصور می‌شود در پاسخ و حل مساله تحقیق نقش دارند، بررسی می‌شوند. می‌توان در این قسمت تاریخچه‌ای از موضوع مورد پژوهش را نیز ارائه داد.

- جمع بندی و نتیجه گیری:

با توجه به آنچه در قسمت‌های قبلی نوشته می‌شود، پژوهشگر روشن می‌سازد که پژوهش او چه ارتباطی با پیشینه پژوهشی دارد و چرا این موضوع مورد بررسی قرار خواهد گرفت. در این بخش پژوهشگر با توجه به ادبیات پژوهشی، پاسخ‌های مربوط به سؤالات تحقیق را حدس می‌زند و بر اساس نوع پژوهش (در صورت لزوم)، فرضیه‌های پژوهش را به طور مستدل ارائه و متغیرهای تحقیق را به طور عملیاتی بیان می‌کند.

- مدل مفهومی تحقیق:

متغیرهای تحقیق در قالب متغیر وابسته یا اصلی، متغیرهای مستقل یا توضیحی، متغیرهای واسطه‌ای، متغیرهای کنترلی بیان می‌گردند. بدنبال ارائه متغیرهای تحقیق، می‌توان مدل مفهومی تحقیق را نیز در قالب نموداری گرافیکی ارائه نمود. ارائه نمودار گرافیکی مدل تحقیق و جهت ارتباط متغیرها در آن بسیار مهم است و بطور خلاصه به مخاطب می‌تواند کل تحقیق را بصورت نموداری نشان دهد، مدل مفهومی تحقیق از دل بررسی مبانی نظری استخراج می‌گردد.

فصل سوم: معرفی ویژگی‌های جغرافیایی محدوده مورد مطالعه

- مقدمه

- ویژگی‌های محیط طبیعی:

بر حسب ماهیت موضوع تحقیق با نظر استاد راهنما پارامترهای طبیعی مورد نیاز (شامل ویژگی‌های زمین شناختی، اقلیم، خاک، آب، پوشش گیاهی و...) مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

- ویژگی‌های محیط انسانی:

بر حسب ماهیت موضوع تحقیق با نظر استاد راهنما پارامترهای انسانی مورد نیاز (شامل جمعیت، ویژگی‌های اقتصادی-اجتماعی و...) مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

- جمع بندی

فصل چهارم: یافته‌های تحقیق (داده‌ها و تجزیه و تحلیل آنها)

- مقدمه:

این قسمت مروری کوتاه است بر اطلاعاتی که در این فصل ارائه خواهد شد.

- توصیف داده‌ها:

در این قسمت پژوهشگر صرفاً به توصیف اطلاعات در قالب توصیفی و یا به صورت جداول و نمودارها می‌پردازد و از شاخص‌های آمار توصیفی چون جداول فراوانی، میانگین، نسبت، درصد، واریانس، انحراف معیار و... استفاده می‌شود.

- تحلیل داده‌ها:

در این قسمت پژوهشگر با استفاده از آزمون‌های آماری مناسب در قلمرو آمار استنباطی باید یافته‌های پژوهش را تحلیل نماید.

- جمع بندی و نتیجه گیری

فصل پنجم: آزمون فرضیات، نتیجه‌گیری و پیشنهادات

- مقدمه:

در این قسمت دوباره بر موضوع و سوال پژوهشی مروری کوتاه صورت می‌گیرد و ارتباطی دوباره بین موضوع پژوهش و نتیجه نهایی برقرار می‌گردد.

- خلاصه تحقیق:

- آزمون فرضیه:

با توجه به تحلیل اطلاعات در قسمت قبلی، پژوهشگر باید با بیان واقعی و آماری فرضیات، نسبت به تأیید یا عدم تأیید فرضیه‌های پژوهش (در صورت وجود) مبادرت ورزد.

- بحث و نتیجه‌گیری:

در این قسمت پژوهشگر با استفاده از اطلاعاتی که در پیشینه پژوهش به دست آمده است، نتایج فصل چهارم را تفسیر می‌کند و برای هر یک از نتایج به دست آمده شواهد موافق و مخالف در پیشینه را مطرح می‌سازد. چنین کاری زمینه‌ساز تصمیم‌گیری دستاوردهای تحقیق به جامعه اصلی خواهد بود. در مورد مشابهت یا عدم مشابهت نتیجه پژوهش با پژوهش‌های قبلی باید دلایل کافی ارائه شود.

- پیشنهادها:

با توجه به روندی که پژوهشگر طی نموده است پیشنهادی مبتنی بر یافته‌ها و نتایج تحقیق را ارائه می‌کند. همچنین برای پژوهشگران بعدی یا هدایت تحقیقات بعدی باید پیشنهادها و توصیه‌هایی ارائه کند.

- مراجع (فهرست منابع):

تمام منابعی که در متن اصلی ذکر شده‌اند باید در فهرست منابع به صورت کامل و دقیق نوشته شوند.

توجه: برای آشنایی کامل با نحوه مرجع دهی APA به فایل‌های پیوست مراجعه کنید.

پیوست‌ها:

هدف از به کار بردن پیوست‌ها، درک بهتر موضوع پایان‌نامه است که آوردن آنها در متن اصلی می‌تواند ایجاد گسستگی نماید. پیوست‌ها معمولاً حاوی جدول‌های آماری، تصاویر، نقشه‌ها، فرم‌ها، یا اطلاعات مشابهی است که در متن اصلی به گونه‌ای به آنها اشاره شده است.

چکیده انگلیسی:

برای تمام پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی، نوشتن چکیده انگلیسی ضروری است. متن چکیده انگلیسی و فارسی به لحاظ محتوا بایستی با یکدیگر مطابقت داشته باشند. بیان واژه‌های کلیدی انگلیسی نیز ضروری است.

صفحه عنوان (انگلیسی): مطابق فرم پیوست.

مشخصات ظاهری پایان نامه

۱-۱-۱- کاغذ و پرینت

کاغذ مورد استفاده در پایان نامه به رنگ سفید و از جنس مرغوب با قطع A4 انتخاب شود. متن نهایی پایان نامه باید به صورت سیاه و سفید و یک رو پرینت شود.

۱-۱-۲- صحافی

نسخه نهایی پایان نامه باید ضمن رعایت مفاد این دستورالعمل، پس از تأیید استاد راهنما صحافی شود. تعداد نسخه‌های صحافی شده لازم برای پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد باید به تعداد اساتید راهنما و مشاور و نیز علاوه بر آن، دو جلد برای تحویل به کتابخانه مرکزی (یک جلد برای نگهداری و در کتابخانه و جلد دیگر برای ارسال به سازمان اسناد و مدارک علمی کشور) باشد که این تعداد علاوه بر نسخه یا نسخه‌هایی است که دانشجو برای خود صحافی می‌کند. دانشجو باید پیش از اقدام به صحافی پایان نامه، «کاربرگ تأیید اصلاحات پایان نامه» را به تأیید اساتید راهنما، مدیر گروه و مسئول پژوهشی دانشکده برساند. همچنین، پس از صحافی نسخه‌های پایان نامه، دانشجو بایستی «کاربرگ تحویل پایان نامه» را تکمیل نماید و پس از آن مراحل تسویه حساب را انجام دهد. **رنگ جلد برای پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی باید مطابق جدول زیر باشد.**

جدول (۱-۱) رنگ جلد پایان نامه در دانشکده های مختلف

ردیف	دانشکده - رنگ جلد	ردیف	دانشکده - رنگ جلد
۱	دانشکده ادبیات و علوم انسانی: خاکستری	۶	دانشکده کشاورزی: سبز تیره
۲	دانشکده علوم: قهوه‌ای	۷	دانشکده منابع طبیعی و محیط زیست: سبز روشن
۳	دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی: آبی نفتی	۸	دانشکده مهندسی: سورمه‌ای
۴	دانشکده علوم ریاضی و آمار: عسلی	۹	دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر: نقره‌ای
۵	دانشکده علوم ورزشی: زرشکی	۱۰	دانشکده هنر: مشکی

روی جلد و پشت جلد نسخه صحافی شده باید مشخصات مندرج در صفحه جلد پایان‌نامه (مشخصات فارسی روی جلد و مشخصات انگلیسی پایان‌نامه پشت جلد آن) عیناً به صورت زرکوب نگاشته شود. همچنین روی عطف نیز باید عنوان پایان‌نامه (یا در صورت کمبود جا، قسمتی از عنوان) به همراه نام دانشجو (بدون عناوینی مانند آقا، خانم، مهندس و ...) و سال ارائه به صورت زرکوب درج شود.

۱-۱-۳- شکل‌ها و نمودارها

تا حد امکان باید از به کار بردن شکل‌های رنگی خودداری شود. همچنین شکل‌ها و نمودارها باید به گونه‌ای تنظیم شوند که در کپی سیاه و سفید کاملاً خوانا و واضح باشند.

۱-۲-۲- برخی نکات ضروری در نگارش پایان نامه

- پس از عنوان بخش‌ها از قرار دادن هر گونه علامت مثل دو نقطه، کاما و غیره خودداری گردد.
- اگر در آخر یک جمله، پرانتز و یا گروه‌های ظاهر شود، نقطه آن جمله بلافاصله پس از پرانتز یا گروه می‌آید.
- نقطه‌ها، ویرگول‌ها و غیره به حرف قبل از خود می‌چسبند و پس از آنها یک فاصله خالی لازم است.

- در تایپ متون فارسی حتماً از ویرگول فارسی (،) استفاده شود. این ویرگول با استفاده از Shift+T تایپ می‌شود. بر این اساس، لازم است تا از به کار بردن ویرگول انگلیسی (,) در متون فارسی از طریق تایپ با کلیدهای Shift+U حتماً اجتناب شود.
- پس از عباراتی چون "سپس"، "به هر حال" و غیره که اول جمله ظاهر می‌شود، ویرگول لازم است.
- سادگی و وضوح بیان مطالب در پایان نامه بسیار مهم است. به منظور حفظ و حراست از زبان فارسی باید تا حد امکان از به کارگیری کلمات و اصطلاحات خارجی در متن پایان نامه اجتناب گردد و از معادل فارسی آنها استفاده شود (مثال: آزمون به جای تست، روش به جای تکنیک، فن آوری به جای تکنولوژی، بیشینه (یا حداکثر) به جای ماکزیمم، کمینه (یا حداقل) به جای مینیمم، سازوکار به جای مکانیزم، قید و بند به جای فیکسچر و ...). کلمات و اصطلاحات خارجی را می‌توان با استفاده از حروف لاتین با قید شماره به صورت پاورقی در صفحه مربوطه تایپ کرد.
- از چند بار پاورقی دادن برای یک اسم یا لغت در صفحات مختلف پایان نامه اجتناب شود.
- اندازه و نوع قلم برای کلیه پارقی‌ها (و فاصله سطرهای آنها) همه جا یکسان باشد.
- دقت شود در عنوان بخش‌ها به هیچ وجه پاورقی داده نشود.
- در چکیده فارسی و انگلیسی، استفاده از پاورقی و نیز مرجع دادن مجاز نیست.
- دقت شود که عنوان بخش‌ها و زیر عنوان‌ها در انتهای صفحه (سطر آخر) نباشند، بلکه در بالای صفحه بعدی و پیش از مطلب مربوط به خود درج شوند.
- پیشنهاد می‌شود هر فصل پایان‌نامه با یک مقدمه شروع شود، البته لازم نیست کلمه "مقدمه" در ابتدای فصل ذکر گردد.
- پارامتر، اطلاعات و عباراتی که به چندین شکل قابل نوشتن هستند در کل متن پایان‌نامه به صورت یکسان نگاشته شود.
- از جملات طولانی و نیز اظهارات گنگ و کلی پرهیز شود.
- در کلماتی از قبیل "می‌شود"، "برمی‌گردد" و غیره نمی‌توان قسمتی مثل "می" را آخر یک سطر و قسمت بعدی، یعنی "شود" را اول سطر بعدی نوشت. به علاوه حروف اضافه نظیر «به» بدون اتصال به کلمه بعدی تایپ می‌شوند. مانند «به صورت». همچنین «می» بدون اتصال به کلمات متعاقب خود و با نیم فاصله (از طریق گرفتن همزمان کلید ctrl و _) تایپ می‌شود مانند «می‌گردد».
- در به کار بردن کمیت‌های فیزیکی دقت شود که کلیه واحدها در سیستم SI داده شود.
- حتماً دقت شود که واحد کمیت‌ها باید با حروف معمولی (regular) و کمیت‌ها با حروف مایل (Italic) نوشته شود. به عنوان مثال واحد «متر» به صورت m و کمیت «جرم» به صورت m نوشته می‌شود.
- بهتر است جهت گزارش کمیت‌های عددی، مقدار و واحد آن فارسی باشند، مثلاً ۱۲۰ مگاپاسکال، ۵۰ میلی‌متر. در خصوص واحدهایی مثل (psi) می‌توان از الفبای انگلیسی استفاده کرد. دقت شود Psi و KN و Mpa اشتباه است و kN و MPa صحیح است.
- کلیه اعداد متن پایان‌نامه به صورت فارسی تایپ گردد.
- اگر شکل یا جدولی از مراجع دیگر کپی شده است باید در انتهای عنوان آنها مرجع به نحو مناسب مورد ارجاع قرار گیرد.
- به کلیه شکل‌ها و جدول‌های ارائه شده در متن، باید حداقل یک بار در متن پایان‌نامه اشاره شود. ارجاع به شکل، جدول یا رابطه لزوماً باید با ذکر شماره آن باشد. از اشاره به شکل، جدول یا رابطه با جملاتی مانند «جدول زیر»، «شکل بالا»، «رابطه مذکور» و ... اجتناب شود.
- اگر در عناوین شکل‌ها و جدول‌ها به مرجع یا مراجعی اشاره شده باشد، لازم نیست کروهه و مرجع در بخش فهرست شکل‌ها یا فهرست جدول‌ها ذکر شود.
- شکل‌ها و جدول‌ها باید دارای شماره شکل (تابع شماره فصل) باشند. به دنبال شماره شکل یا جدول، توضیح مناسب با آن ذکر می‌شود. ضمناً اگر چند شکل دارای یک شماره باشند، با برچسب فارسی مناسب به صورت الف، ب، ج و ... باید مشخص شوند.
- سعی شود بلافاصله پس از ارجاع به شکل یا جدول، شکل یا جدول مربوطه درج شود (به چند صفحه بعد منتقل نشود). برای هر شکل یا جدول بحث مناسبی آورده شود و استنباط مطالب شکل و جدول به خواننده واگذار نگردد.

- حتماً پیشنهاد‌های مناسب برای ادامه کار ذکر شوند. نقطه قوت پایان‌نامه و نقطه شروع پژوهش‌های بعدی همین پیشنهادات علمی می‌باشند.
 - در گزارش وقایع از چند زبانی (ترکیب گذشته، حال، آینده) پرهیز شود. سعی شود همواره از یک زبان (گذشته) و به صورت مجهول استفاده گردد. مثلاً: آزمون در دمای منفی ۲۰ درجه سلسیوس انجام و سطح شکست نمونه بررسی شد. نتایج گویای این موضوع است که ... (بنابراین جمله زیر اشتباه است و نباید استفاده شود: **ما تحقیق کردیم** و دریافتیم رفتار مکانیکی ماده تابع درجه حرارت است).
 - برای اسامی جمع غیر جاندار (در نقش فاعل) جهت رعایت یکنواختی در تمام متن، همه جا از فعل مفرد و یا همه جا از فعل جمع استفاده شود.
 - جهت آشنایی با دستور نگارش فارسی (به صورت صحیح) و نحوه استفاده صحیح از قواعد نقطه‌گذاری^۱، مطالعه کتب دستور نگارش توصیه می‌شود.
 - امروزه در بسیاری از گرایش‌های تخصصی، لغت‌نامه‌های مناسبی (یا کتب مرجع شناخته شده) موجود است. بنابراین سعی شود در ترجمه لغات انگلیسی با استفاده از این لغت‌نامه‌ها از معادل‌های شناخته شده و یا ترجیحاً معادل‌های مصوب در «فرهنگستان زبان و ادب فارسی» استفاده شود. از خود ترجمه‌ای و استفاده از معادل‌های سبک و بی-معنی به سلیقه خود پرهیز کنید. همچنین در تمام متن از یک معادل فارسی استفاده کنید.
 - سعی کنید متن پایان‌نامه را خود تایپ کنید (تایپ موضوع علمی توسط دیگران که نا آشنا با موضوع هستند، می‌تواند منجر به اشتباهات زیادی شود. ضمن اینکه تایپیست‌ها اصولاً جهت افزایش سرعت، از تایپ نقطه، ویرگول، پرانتز و ... خودداری می‌کنند). توجه نمایید اولین نسخه تایپی پایان‌نامه، قطعاً آخرین نسخه آن نیست. حداقل سه بار کنترل درستی متن روی صفحه نمایش و دو بار کنترل چک پرینت لازم است. توصیه می‌شود حتماً متن پایان-نامه شما توسط یکی از دوستان یا یکی از اعضا خانواده به دقت مطالعه شود و ایرادات آن یادداشت و اصلاح گردد. ضمناً لازم است تا پس از اتمام تایپ پایان‌نامه، مطابقت شماره صفحات در فهرست مندرجات با صفحه‌ای که عنوان مربوطه (یا شکل یا جدول) در آن آمده است، کنترل شود.
 - جهت جلوگیری از دوباره کاری، هیچ گاه بدون اجازه استاد راهنما اقدام به صحافی پایان‌نامه نکنید. همچنین، از تغییر عنوان پایان‌نامه به دلخواه خود در حین مراحل تهیه پایان‌نامه اکیداً خودداری نمایید.
 - در نهایت با رعایت کلیه نکات گفته شده، پایان‌نامه شما مثالی از یک سند علمی خواهد بود که ارزش نگهداری در کتابخانه و استفاده توسط سایر محققان را خواهد داشت.
- موارد مربوط به نحوه تایپ مطالب پایان‌نامه جهت اطلاع علاقه‌مندان به قرار زیر است.

۱-۳- حاشیه صفحه

صفحه باید در حالت A4 تنظیم شود. مقدار حاشیه صفحه باید از سمت راست ۳۰ میلی‌متر و از پایین، بالا و چپ ۲۵ میلی‌متر در نظر گرفته شود.

۱-۴- شماره گذاری صفحات

صفحه‌های فرم داخل جلد و بسم‌ا... الرحمن الرحیم، شماره‌گذاری نمی‌شوند. صفحه‌های بعدی به ترتیب با حروف ابجد (الف، ب، ج، د، ه، ...) شماره‌گذاری می‌شوند. شماره‌گذاری با عدد از فصل اول شروع شده و تا انتهای پایان‌نامه (پیوست‌ها) ادامه خواهد داشت. طریقه شماره‌گذاری نیز به صورتی خواهد بود که اعداد در قسمت وسط و پایین هر صفحه قرار خواهد گرفت.

۱-۵- متن اصلی

متن اصلی باید با فونت B Nazanin و اندازه ۱۴ (معمولی یا regular) تایپ شود. ضمن اینکه برای تایپ کلمات انگلیسی در متن اصلی باید از فونت Times New Roman و اندازه ۱۲ (معمولی یا regular) استفاده شود. همچنین، پاراگراف‌های متن اصلی باید به صورت راست به چپ و Justified تنظیم شود. همچنین، فاصله خطوط باید به صورت ۱,۲ Multiple

^۱ punctuation

تنظیم شود.

۶-۱- عناوین بخش‌ها

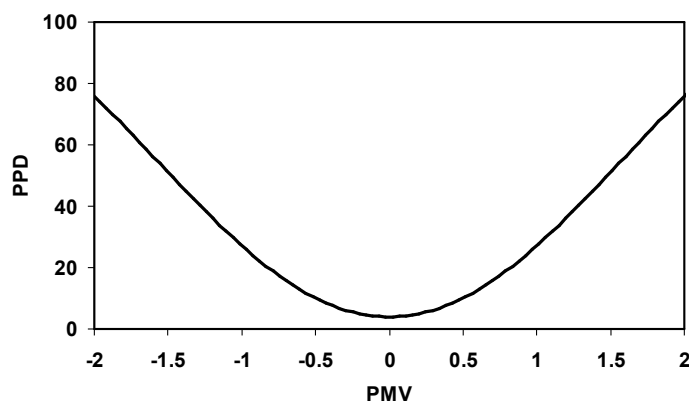
عناوین بخش‌ها (مثل ۱-۲) با فونت B Nazanin و اندازه ۱۸ به صورت تیره (Bold) تایپ شود و زیر بخش‌ها (مثل ۱-۲-۱) باید با فونت B Nazanin و اندازه ۱۶ به صورت تیره (Bold) تایپ شود. همچنین، فاصله (Spacing) برای عناوین باید به صورت ۱۸pt Before و ۶pt After تعریف شود.

۷-۱- پاورقی

به منظور توضیح برخی واژگان، بیان معادل انگلیسی در واژه‌های ترجمه شده و چند پهلو، توضیح کلمات مخفف و نیز بیان فرم نوشتاری انگلیسی اسامی افراد خارجی (به منظور کمک به تلفظ صحیح) از پاورقی^۲ استفاده می‌شود. مثل دی‌دیر^۳، لو^۴، PMV^۵. اندازه فونت پاورقی فارسی باید ۱۰ و پاورقی انگلیسی باید ۸ باشد.

۸-۱- شکل‌ها

شکل‌ها باید تا حد امکان به صورت سیاه و سفید و واضح تنظیم شود. همچنین عنوان شکل‌ها باید به صورت وسط چین و با فونت B Nazanin با اندازه ۱۲ و Regular تایپ شود. دقت شود که محورهای عمودی و افقی دارای برچسب و واحد مناسب باشند. همچنین باید اعداد روی محورها به اندازه کافی بزرگ و خوانا باشد. بین کلیه شکل‌ها، جدول‌ها، فرمول‌ها و متن پایان‌نامه در قسمت پائین و بالای شکل یا جدول یک سطر خالی لازم است ولی بین عناوین شکل‌ها یا جدول‌ها با خود شکل‌ها و جدول‌ها سطر خالی لازم نیست. در ادامه نمونه‌ای از یک شکل مورد تأیید آمده است.

(-) نمودار درصد نارضایتی افراد (PPD) بر حسب احساس حرارتی ساکنان (PMV)

۹-۱- جدول‌ها

عنوان جدول‌ها باید به صورت وسط چین و با فونت B Nazanin با اندازه ۱۲ و Regular در بالای جدول تایپ شود. فونت مطالب داخل جدول نیز با فونت عنوان جدول همخوانی دارد. شایان ذکر است که متن و اعداد داخل جدول باید فارسی باشد و جدول از راست به چپ خوانده شود. در ادامه نمونه‌ای از یک جدول مورد تأیید آمده است.

^۲ footnote

^۳ De Dear

^۴ Luo

^۵ Predicted Mean Vote

جدول (۱-۲) یک جدول نمونه

بیشینه دما	کمینه دما	d	c	b	a	
۱۲/۸	۱/۳	۰/۳۵	۲/۰۷۷۵	۰/۱۸۶۵	-۰/۹۵۲۵	سقف گرم
۱۶/۸	۷/۲	۰/۴۹	۱/۵۸۴۷	۰/۰۱۶۳	-۰/۱۰۵۶	سقف سرد
۱۷/۰	۶/۵	۰/۴۷	۱/۹۴۶۹	۰/۰۱۸۹	-۱/۲۵۶۸	دیوار سرد

۱۰-۱- روابط ریاضی

نمونه‌ای از تایپ صحیح برای روابط ریاضی در زیر آمده است:

$$f(x) = a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} \left(a_n \cos \frac{n\pi x}{L} + b_n \sin \frac{n\pi x}{L} \right) \quad (1-1)$$

و همچنین،

$$m_{sys} C \frac{dT}{dt} = \dot{E}_{in} - \dot{E}_{out} \quad (2-1)$$

۱۱-۱- روابط ریاضی

به منظور همگون شدن نحوه ارجاعات در سراسر متن پایان‌نامه، توصیه می‌شود که از نرم‌افزارهای ارجاع دهی مانند EndNote استفاده شود. همچنین، قالب انتخابی (Style) برای ارجاعات در نرم‌افزار مذکور، باید مطابق قالب تصویب شده توسط دانشکده تنظیم گردد. بر این اساس، قالب مصوب برای ارجاعات در دانشکده‌های مهندسی و مهندسی برق و کامپیوتر، مطابق شیوه IEEE و برای سایر دانشکده‌ها مطابق با شیوه APA است. مراجع باید پس از آخرین فصل پایان‌نامه و پیش از پیوست‌ها قرار گیرد. فونت مراجع فارسی B Nazanin با اندازه ۱۴ به صورت معمولی (Regular) و فونت مراجع انگلیسی Times New Roman با اندازه ۱۲ به صورت معمولی (Regular) است.

تذکر: طبق اصول اخلاق علمی، باید از ارجاع به مراجعی که ندیده‌اید (یا در اختیار ندارید) اکیداً خودداری نمایید.

۱۲-۱- واژه نامه

اگر در نوشته اصطلاحات خارجی به ویژه اصطلاحات فنی به کاررفته که ممکن است برای خواننده تازگی داشته باشد، معمولاً معادل خارجی آنها به صورت پاورقی در پائین صفحه‌ها می‌آید. گاه نگارنده لازم می‌داند این اصطلاحات را یکجا در انتهای متن (در قالب واژه‌نامه) نیز بیاورد. واژه‌نامه به صورت الفبایی تنظیم می‌شود و اصطلاحات خارجی از سمت چپ و معادل‌های فارسی آنها در همان سطر از سمت راست نوشته شود.

در اینجا عنوان پایان نامه تایپ شود

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

در رشته گرایش

اینجا نام دانشجو تایپ شود

استاد راهنما:

دکتر (نام استاد یا استادان راهنما بدون ذکر عناوینی مانند آقا، خانم، جناب و

... اینجا ذکر شود)

استاد مشاور:

دکتر (در صورتی که پایان نامه دارای استاد/استادان مشاور است، نام ایشان بدون

ذکر عناوینی مانند آقا، خانم، جناب و ... اینجا ذکر شود)

بهمن ۱۳۹۵

دانشگاه بیرجند

مجموعه کاربرگ‌های دوره کارشناسی ارشد

«صورتجلسه دفاع از پایان‌نامه کارشناسی ارشد»

۱۰

اطلاعات دانشجو:

نام و نام خانوادگی: اطلاعات تایپ شود

شماره دانشجویی: ۹۹۹۹۹۹۹۹

دانشکده: ادبیات و علوم انسانی

رشته: اطلاعات تایپ شود

گرایش: اطلاعات تایپ شود

عنوان پایان‌نامه: اطلاعات تایپ شود.

احتراماً به استحضار می‌رساند که جلسه دفاع از پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشجو در ساعت ----- تاریخ ----- با حضور اعضای محترم جلسه دفاع و نماینده تحصیلات تکمیلی به شرح ذیل تشکیل گردید:

سمت	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	امضاء
استاد راهنمای اول	اطلاعات تایپ شود	اطلاعات تایپ شود	
استاد راهنمای دوم	-	-	
استاد مشاور	-	-	
داور اول	اطلاعات تایپ شود	اطلاعات تایپ شود	
داور دوم	اطلاعات تایپ شود	اطلاعات تایپ شود	
نماینده تحصیلات تکمیلی	اطلاعات تایپ شود	اطلاعات تایپ شود	

نتیجه ارزیابی دفاع که منوط به ارائه اصلاحات پیشنهادی توسط هیأت داوران حداکثر ظرف مدت یک ماه پس از تاریخ دفاع می‌باشد، به شرح زیر مورد تأیید قرار گرفت:

ارزشیابی پایان‌نامه:	
قبول (با درجه):	و امتیاز: ()
محدوده درجه بندی کیفیت پایان‌نامه: عالی (۲۰-۱۹)، بسیار خوب (۹۹/۱۸-۱۸)، خوب (۹۹/۱۷-۱۶)، متوسط (۹۹/۱۵-۱۴)، مردود (کمتر از ۱۴)	
قبول ☐ (با درجه): و امتیاز: ()	
دفاع مجدد ☐ غیر قابل قبول ☐	

حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش

دانشگاه بیرجند

اطلاعات دانشجو:

نام و نام خانوادگی: اطلاعات تایپ شود	شماره دانشجویی: ۹۹۹۹۹۹۹۹
دانشکده: ادبیات و علوم انسانی	رشته: اطلاعات تایپ شود
عنوان پایان نامه: اطلاعات تایپ شود.	گرایش: اطلاعات تایپ شود

با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهش‌های علمی که تحت عنوان پایان‌نامه، رساله، طرح‌های تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/رساله و درآمدهای حاصل از آن متعلق به دانشگاه می‌باشد ولی حقوق معنوی پدیدآورندگان محفوظ است.
- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده (آدرس پژوهشگر به صورت دانشجو یا دانش‌آموخته دانشگاه بیرجند قید شود) و با تأیید استاد راهنمای اصلی و رعایت اخلاق علمی در لحاظ نمودن سهم اعضای مشارکت کننده در راهنمایی یا انجام پژوهش صورت پذیرد. این موضوع برای تمامی مقالاتی که قبل یا بعد از تاریخ دانش‌آموختگی منتشر می‌گردد، لازم‌الاجرا است.
- ثبت اختراع، تدوین دانش فنی، انتشار کتاب، توسعه نرم‌افزار و یا آثار ویژه (از قبیل فیلم، عکس، نقاشی، نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/رساله باید با مجوز کتبی معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه و لحاظ نمودن سهم دانشگاه صورت پذیرد.

تعهد دانشجو:

بدینوسیله متعهد می‌شوم کلیه نکات مذکور را در انتشار یافته‌ها و نتایج علمی مستخرج از پایان‌نامه/رساله خود رعایت نمایم. در صورت تخلف از آن، به دانشگاه وکالت و نمایندگی می‌دهم تا نسبت به لغو امتیاز اختراع، کتاب، دانش فنی، اثر ویژه و یا هر گونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نماید. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله بر اساس برآورد دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدینوسیله حق هر گونه اعتراض را از خود سلب می‌کنم. همچنین تأیید می‌نمایم که کلیه نتایج این پایان‌نامه/رساله حاصل کار اینجانب و بدون هر گونه دخل و تصرف است و موارد نسخه‌برداری شده از آثار دیگران را با ذکر کامل مشخصات منبع ذکر کرده‌ام. در صورت اثبات خلاف مندرجات فوق، به تشخیص دانشگاه مطابق با ضوابط و مقررات حاکم (قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان و قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی، ضوابط و مقررات آموزشی، پژوهشی و انضباطی ...) با اینجانب رفتار خواهد شد. در ضمن، مسؤلیت هرگونه پاسخگویی به اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی و مراجع ذیصلاح (اعم از اداری و قضایی) به عهده اینجانب خواهد بود و دانشگاه هیچ‌گونه مسؤلیتی در این خصوص نخواهد داشت.

تاریخ و امضا

نام و نام خانوادگی دانشجو:

مجوز بهره‌برداری از نتایج توسط استاد راهنمای اصلی:

بهره‌برداری از این پایان‌نامه در چهارچوب مقررات کتابخانه و با توجه به محدودیتی که توسط استاد راهنمای اصلی تعیین می‌شود، بلامانع است:

بهره‌برداری از این پایان‌نامه/رساله برای همگان بلامانع است.

بهره‌برداری از این پایان‌نامه/رساله با اخذ مجوز از استاد راهنمای اصلی، بلامانع است.

بهره‌برداری از این پایان‌نامه/رساله تا تاریخ ممنوع است.

تاریخ و امضا

نام و نام خانوادگی استاد راهنمای اصلی:

University of Birjand

..... Department (or School of -----)

Type the Thesis Title here

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement for the
Degree of Master of Science in -----**

Type the Student Name here

Supervisor:

Dr. -----

Advisor:

Dr. -----

Dr. -----

February ۲۰۱۷

نحوه نگارش منابع بر اساس سبک APA در داخل متن و آخر (Associations Psychological American)

APA مرسوم ترین شیوه مآخذ نویسی در جهان به شمار می رود و بر همه شیوه های دیگری که برای تسریع درنوشتن، تایپ و انتشارمورد استفاده قرارمی گیرند برتری دارد و از سوی بسیاری از مجلات و انجمن های علمی مورد قبول واقع شده است. راهنمای این شیوه کتابی در حدود ۱۰۰۰ صفحه است

دلایلی که باعث برتری روش APA بر سایر روش های رفرنس نویسی است، عبارتند از؛

- مورد قبول بسیاری از مجله ها و انجمن های علمی معتبر بین المللی است
- به طور مداوم مورد بازنگری قرار می گیرد
- با بسیاری از نرم افزارهای مدیریت منابع علمی مانند EndNote سازگار است
- توسط بسیاری از پایگاه های اطلاعات علمی مورد قبول واقع شده و در موقع جستجوی اطلاعات می توان اطلاعات را بر اساس آن دریافت کرد

الف : رفرنس نویسی در خارج از متن (قسمت منابع) .

در این مرحله مشخصات کامل آورده می شود. در این مرحله برای مرتب کردن منابع نباید از شماره گذاری استفاده کرد. بلکه باید به تبعیت از شیوه رایج جهانی از ترتیب حروف الفبا استفاده نمود.

۱- رفرنس دهی کتاب تألیف .

– اگر یک نفر مولف داشته باشد علی محمدزاده، خلیل . (۱۳۸۸) . قطره ای از باران. تهران : انتشارات فردوس .

کتاب: با یک نویسنده:

– کریمی، یوسف (۱۳۷۵) . روان شناسی اجتماعی: نظریه ها، مفاهیم و کاربردها. تهران: نشر ارسباران.
– کریمی، یوسف (۱۳۸۲) . روان شناسی اجتماعی: نظریه ها، مفاهیم و کاربردها (چاپ یازدهم). تهران: نشر ارسباران.

– کریمی، ی. (۱۳۸۲) . روان شناسی اجتماعی: نظریه ها، مفاهیم و کاربردها (چاپ یازدهم). تهران: نشر ارسباران.
– وین رایت، ویلیام (بی تا). عقل و دل. ترجمه: محمد هادی شهاب (۱۳۸۶) . قم: انتشارات پژوهشگاه علوم و معارف اسلامی.

– اگر دو نفر مولف داشته باشد طبیبی ، جمال الدین ؛ ملکی ، محمد رضا . (۱۳۹۰) . اسم کتاب . محل نشر: نام انتشارات .

کتاب: با دو نویسنده:

– مارشال، کترین و راسمن، گرچن ب. (۱۹۹۵) . روش تحقیق کیفی. ترجمه: علی پارسائیان و سید محمد اعرابی (۱۳۷۷) . تهران: انتشارات دفتر پژوهش های فرهنگی.

– مارشال، ک. و راسمن، گ. ب. (۱۹۹۵) . روش تحقیق کیفی. ترجمه: علی پارسائیان و سید محمد اعرابی (۱۳۷۷) . تهران: انتشارات دفتر پژوهش های فرهنگی

– اگر سه نفر مولف داشته باشد طبیبی ، جمال الدین ؛ ملکی ، محمد رضا ؛ نصیری پور، اشکان . (۱۳۸۴) . اسم کتاب . محل نشر : انتشارات .

کتاب: با سه نویسنده:

- سرمد، زهره؛ بازرگان، عباس و حجازی، الهه . (۱۳۷۶). روش های تحقیق در علوم رفتاری. تهران: انتشارات آگه.
- سرمد، زهره، بازرگان، عباس و حجازی، الهه . (۱۳۷۶). روش های تحقیق در علوم رفتاری. تهران: انتشارات آگه.
- سرمد، ز.، بازرگان، ع. و حجازی، ا. (۱۳۷۶). روش های تحقیق در علوم رفتاری. تهران: انتشارات آگه.
- اگر بیش از سه نفر مولف داشته باشد حسینى ، سید مجتبی و دیگران . (۱۳۸۶) اسم کتاب . محل نشر : انتشارات .

نکته: منبع با بیش از شش نویسنده

- منابعی که بیش از شش نویسنده دارند بعد از ششمین نویسنده « و همکاران » اضافه می شود؛
- بعضی صاحب نظران معتقدند نوشتن نام شش نویسنده متن را طولانی می کند لذا ذکر نام سه نویسنده ی اول کافی است و بعد از آن باید « و همکاران » نوشته شود.
- در متون فارسی کمتر منبعی می توان پیدا کرد که بیش از سه نویسنده داشته باشد، ولی در متون انگلیسی منابع بایش از سه نویسنده (به ویژه در مقاله های علمی) به طور مکرر مشاهده می شود

۲- رفرنس دهی کتاب ترجمه

- لئوک ، گاه . چی؛ هوم، چوآ . ز ؛ سی کت، ان جی . (۲۰۰۶) . پوست آسیایی (اطلس رنگی مرجع بیماری های پوست) . ترجمه علی محمدزاده خلیل و سایرین (۱۳۸۹) . تهران : انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات
- در صورتی که مولف آن بیشتر از یک نفر باشد تفاوت چندانی با رفرنس دهی کتاب تألیف ندارد فقط مترجم را می آوریم .

۳- رفرنس دهی از مجله .

- احمدی ، احد . (۱۳۸۴) . رویکردهای برنامه درسی. مجله نوآوریهای آموزشی ، سال هفتم ، شماره ۴ . صفحه ۲۶-۳۲
- اسدالهی، قربانعلی؛ یعقوبی، محمد و سلیمانی، بهرام (۱۳۷۲) . بررسی میزان مردودی و قبولی با رتبه تولد در دانش آموزان مقطع ابتدایی شهر اصفهان در سال تحصیلی ۶۷، ۱۳۶۶ . پژوهش های روان شناختی، دوره ۲ شماره ۱ و ۲ . صفحه ۳۲-۲۶

۴- رفرنس دهی از فصل نامه

- حریرچی ، ایرج . (۱۳۸۷) ، اسم مقاله . فصل نامه مرکز تحقیقات سرطان سینه ، شماره ۷ .

۵- رفرنس دهی از مقاله اینترنتی

- دلاور ، علی . (۱۳۸۷) ، اسم مقاله . آدرس اینترنتی، در انتها، تاریخ دسترسی به منبع نیز قید می شود

۶- رفرنس دهی از مقاله: برخط (آنلاین / اینترنتی)

- دیلمقانی، میترا (بی تا). دانشگاه های مجازی: چالش ها و ضرورت ها. مقاله ارائه شده به کنفرانس آموزش الکترونیکی ایران. بازبایی شده در ۱۲ اردیبهشت ۱۳۸۵

Laporte RE, Marler E, AKazawa S, Sauer F . The death of biomedical journal. BMJ. 1995; 310: 1387-90. Available from: <http://www.bmj.com / bmj/archive>. Accessed September 26, 1996

- در استناد به منابع اینترنتی، در انتها، تاریخ دسترسی به منبع نیز قید می شود

۷- رفرنس دهی از پایان نامه

مهدوی ، سید محمد صادق . (۱۳۸۶) . اسم پایان نامه . پایان نامه کارشناسی ارشد یا کارشناسی . اسم دانشگاه .

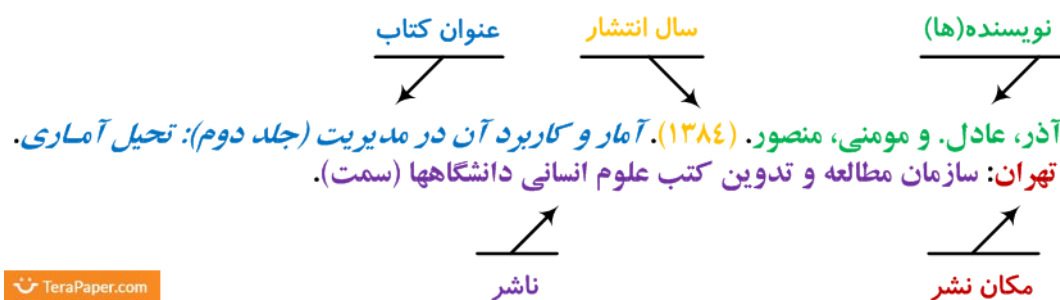
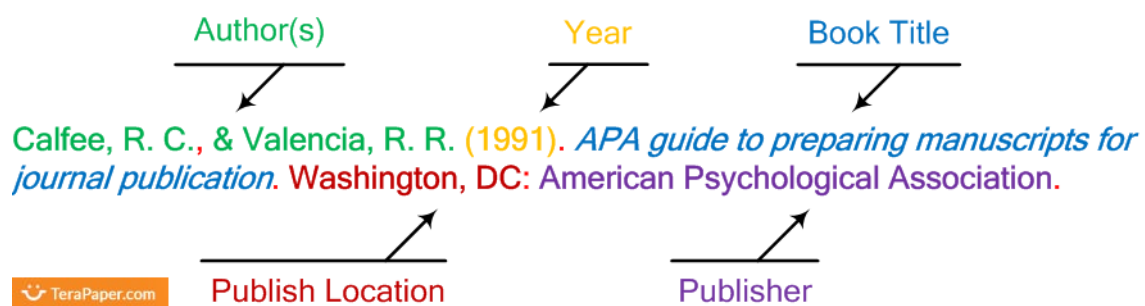
۸- سخنرانی (کاست ، برنامه تلویزیونی)

شریعتی ، علی . (۱۳۸۸) . اسم برنامه تلویزیونی : روز پخش .

جاسبی ، عبدالله . (۱۳۶۹) . دانشگاه آزاد اسلامی و توسعه سیاسی و اقتصادی . حسینیه ارشاد . کاست شماره ۱۲۲ .

۹- رفرنس دهی از جزوه دانشگاهی

دلاور ، علی . (۱۳۸۶) . جزوه روش تحقیق . دانشگاه علوم تربیتی علامه طباطبایی .

۱۰- رفرنس دهی ویراستار و گردآورنده

سلطانی ، پوری . قواعد و ضوابط چاپ کتاب شامل ضوابط انتشاراتی شیوه خط فارسی کتابنامه فارسی . (۱۳۶۷) . تهران : وزارت فرهنگ و آموزش عالی کتابخانه ملی ایران . صفحه ۸۰ .

۱۱- رفرنس دهی بدون ناشر و محل انتشار

کسایی ، خسرو . (۱۳۶۲) . چگونه عکس رنگی چاپ کنیم؟ تکنیک های تاریکخانه . [بی جا : بی نام] ، صفحه ۲۳۰ .

۱۲- رفرنس دهی از روزنامه

آموزش و پرورش نخستین منزلگاه بازسازی فرهنگی . (پنجم مهرماه ۱۳۶۷) . اطلاعات . شماره ۱۳۴۳ . صفحه ۵۰ .

۱۳- رفرنس دهی از ویرایش

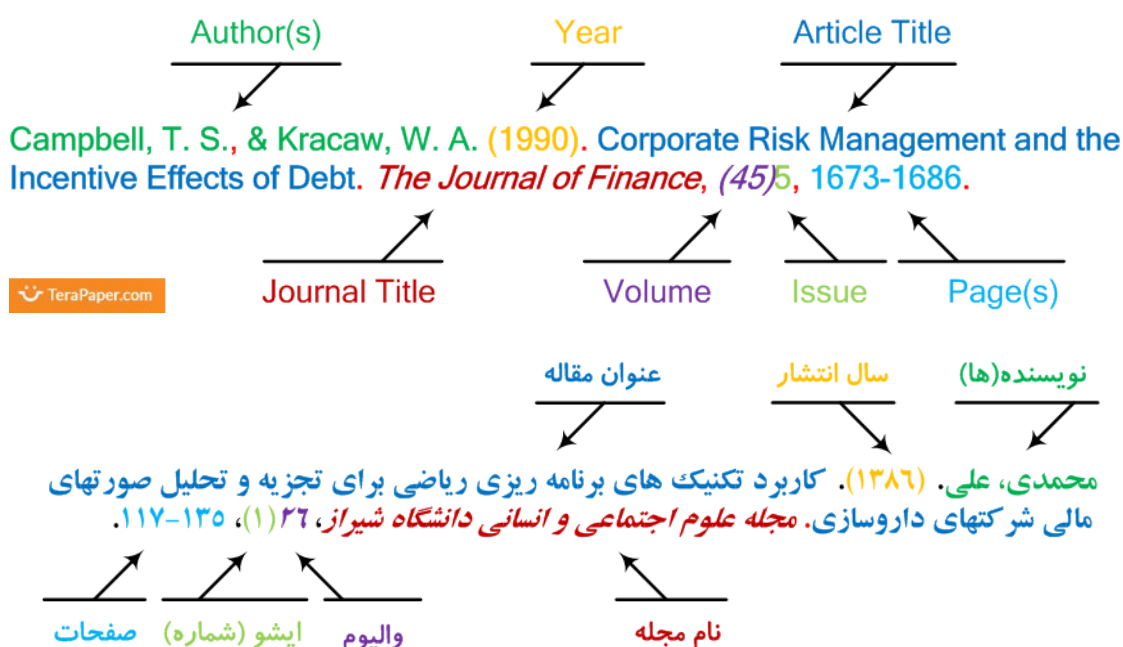
محسنی، منوچهر. (۱۳۵۳). جامعه‌شناسی عمومی. ویرایش ۲. تهران: طهوری.

Helfer, M. E., Kempe, R. S & ,Krugman, R. D. (19۹۷). *The battered child*. Chicago, IL: University of Chicago Press.

کتاب ویراستاری شده کتابی است که هر فصل آن توسط یک یا چند نویسنده نگارش شده ولی مسئولیت کل کتاب به عهده ویراستار(ان) است که مسئولیت تنظیم مطالب را بر عهده دارند.
- گیبس، گراهام (۲۰۰۳). ده سال بهبود یادگیری دانش آموز. در کریس راست (ویراستار): بهبود یادگیری دانش آموز، (ص ۲۶-۹). بریتانیا: انتشارات دانشگاه آکسفورد.

۱۴- رفرنس دهی از منابع چاپ نشده: پایان نامه ها و گزارش های پژوهشی

- خامسان، احمد (۱۳۷۴). بررسی مقایسه ای ادراک خود در زمینه تحوّل و سلامت روانی. پایان نامه کارشناسی ارشد روان شناسی تربیتی، دانشگاه تهران، چاپ نشده.
- خامسان، احمد؛ آیتی، محسن و تفضلی مقدم، عباس (۱۳۸۰). بررسی مشکلات و نحوه گذراندن اوقات فراغت دانشجویان دانشگاه بیرجند. گزارش طرح پژوهشی مصوب دانشگاه بیرجند.

۱۵- رفرنس دهی از مقالات : مجموعه مقالات همایش ها

- خامسان، احمد (۱۳۸۶). چالش های ایجاد برنامه های دکتری برخط. در مجموعه مقالات همایش تأملی بر دوره های دکتری ایران (ص ۲۴-۳۶). مؤسسه پژوهش و برنامه ریزی در آموزش عالی، تهران، اردیبهشت ۱۳۸۶، دانشگاه پیام نور.

۱۶- رفرنس دهی در چکیده مقالات

در صورتی که صرفاً از چکیده یک مقاله استفاده می کنید و متن کامل مقاله شما منتشر شده و قابل دسترس است، همانند یک مقاله عادی به آن ارجاع دهید و تنها جلوی نام مقاله از کلمه چکیده درون براکت استفاده کنید. در صورتی که متن کامل مقاله قابل دسترسی نیست، تنها به چکیده ارجاع دهید.

Wang, J. L., Lesage, A., Schmitz, N., & Drapeau, A. (2008). The relationship between work stress and mental disorders in men and women: Findings from a population-based study.

Journal of Epidemiology and Community Health, 62, 42-47. **Abstract retrieved from** <http://jech.bmj.com>

مثال ۳: رفرنس دهی از مقاله در حالات مختلف

مجلات می شوند **Volume** صفحه بندی می شوند

Harlow, H. F. (1983). Fundamentals for preparing psychology journal articles. *Journal of Comparative and Physiological Psychology*, 55, 893-896.

مجلات می شوند **Issue** صفحه بندی می شوند

Becker, C. L., DeFond, M. L., Jiambalvo, J., & Subramanyam, K. (2010). The Effect of Audit Quality on Earnings Management*. *Contemporary accounting research*, 15(1), 1-24.

نشریات هفتگی

Henry, W. A., III. (1990, April 9). Making the grade in today's schools. *Time*, 135, 28-31.

روزنامه

Schultz, S. (2005, December 28). Calls made to strengthen state energy policies. *The Country Today*, pp. 1A, 2A.

Parker-Pope, T. (2008, May 6). Psychiatry handbook linked to drug industry. *The New York Times*. Retrieved from <http://well.blogs.nytimes.com/2008/05/06/psychiatry-handbook-linked-to-drug-industry>

مثال ۴: رفرنس دهی از چند نمونه ارجاع وب

بدون ذکر اطلاعات در باره تاریخ

Lee Anaa(2005) Small Victories in The Kitchen, Ratwers Viewed on march 2005
<www.anysite.com/members/annalee/ratwars/kitchen.html>.

با ذکر تاریخ نخستین نگارش یا نخستین بار قرار گرفتن در وب

Lee Anaa(2005) Small Victories in The Kitchen, Ratwers
<www.anysite.com/members/annalee/ratwars/kitchen.html>

ذکر نخستین تاریخ نگارش و یا نخستین زمان قرار گرفتن روی وب با ذکر روزآمدی

Lee Anaa(2005) Small Victories in The Kitchen, Ratwers,2004 last updated on 10 septamber 2004
<www.anysite.com/members/annalee/ratwars/kitchen.html>

ذکر نخستین تاریخ نگارش یا قرار گرفتن در وب سند تاکنون روز آمد شده ولی تاریخ آخرین روزآمد شدن آن ذکر نشده است

Lee Anaa(2005) Small Victories in The Kitchen, Ratwers . Vewed on 12 march 2004 .
>www.anysite.com/members/annalee/ratwars/kitchen.html

نمونه Email برای فهرست تبادل نظر

Mulcahy,dara(2005)<dara@mulcahyunie>Giving up cigarettes in Belfest,Q uizsmoking-l-8
Desember 2005 <<http://.quistmoking.ie/list/message432.html>>

نمونه Email پیغام شخصی

Mulcahy,dara(2005)<dara@mulcahyunie>Giving up cigarettes in Belfest,private email
message to Niamh Quinn 28 Desember 2004

نمونه ارجاع به مطالب همایشهای وبی و گروه های خبری

Mulcahy,dara(2005)<dara@mulcahyunie>Giving up cigarettes in Belfest 28 Desember 2004

ارجاع به مقالات پایگاه های برخط

Lee Anaa(2005) Small Victories in The Kitchen journal of domestic conflict studies 3 (2) oclc
First search <www.oclc.com>

ب) رفرنس نویسی در داخل متن

۱- اگر نوشته ای که از کتاب یا جایی گرفته شود و نقل قول مستقیم باشد لازم است رفرنس دهی آن به این صورت
باشد .

- نقل قول مستقیم (فتاح ، ۱۳۸۶ ، صفحه ۱۰۳) .

- نقل قول غیر مستقیم (فتاح ، ۱۳۸۶)

۲- رفرنس دهی کتابی که تألیف باشد به شیوه زیر است:

- اگر مولف آن فقط یک نفر باشد (چیت چیان ، ۱۳۸۷ ، صفحه ۱۰۲) .

- اگر دو نفر مولف داشته باشد (طلوعی ، حسین زاده لطفی ، ۱۳۸۷ ، صفحه ۱۰۴)

- اگر سه نفر مولف داشته باشد (علی محمدزاده ، موحدی ، هریسی ، ۱۳۸۷ ، صفحه ۹۰) .

- اگر بیش تر از سه نفر مولف داشته باشد (دلگشایی و دیگران ، ۱۳۸۶ ، صفحه ۱۰۱) .

نکته : اگر از یک نویسنده کتابهایی داشته باشیم که در یک سال تألیف شده باشند از حروف انگلیسی a و b و C و ... استفاده می شود. مثلاً :

(جاسبی ، ۱۳۸۶ ، a ، ص ۵۰) .

(جاسبی ، ۱۳۸۶ ، b ، ص ۹۰) .

(جاسبی ، ۱۳۸۶ ، c ، ص ۲۱) .

نکته : اگر مطلبی را از کتابی که در آن نویسنده ، آن مطلب را از کس دیگری در کتاب خود نقل قول کرده است، بیاوریم رفرنس دهی آن به شیوه ی زیر است:

(دلاور به نقل از تایلر ، ۱۳۸۴ ، ص ۴۰) .

۳- رفرنس نویسی کتاب ترجمه در داخل متن به شیوه زیر می باشد:

(گوتگ ، سال میلادی (۱۹۳۵) ، صفحه ۱۰۰) .

در داخل متن از مترجم نامی آورده نمی شود . بلکه تنها از نام مولف استفاده می شود . همچنین در آوردن سال تألیف هم دقت شود که حتماً سال میلادی که در آن مولف آن کتاب را تألیف کرده ؛ نوشته شود و از نوشتن سال ترجمه خودداری شود.

نکته : اگر در متن مطالبی را از یک نویسنده به صورت پی در پی بیاوریم ، لازم نیست حتماً در همه موارد نام وی را بنویسیم. در این حالت به صورت زیر عمل می کنیم .

(طبیبی ، ۱۳۷۲ ، صفحه ۱۴) .

(همان منبع .) اگر مطلب از همان صفحه باشد .

(همان منبع ، صفحه ۱۵) اگر منبع همان بود ولی صفحه تغییر نمود .

۴- رفرنس دهی مقاله در داخل متن

- اگر مولف مقاله ما یک نفر باشد (توفیقی ، ۱۳۸۷ ، صفحه ۱۶) .

- اگر مولف مقاله دو نفر باشد (نصیری پور ، مسعودی اصل ، ۱۳۸۷ ، صفحه ۱۶) .

- اگر مولف مقاله سه نفر باشد (طالبی، قنبری همدانی ، علی محمدزاده ، ۱۳۸۵ ، صفحه ۱۰۰) .

- اگر مولف مقاله بیشتر از سه نفر باشد (تایلر و دیگران ، ۲۰۰۷ ، صفحه ۳۵) .

در حالت کلی شیوه رفرنس دهی مقاله با کتاب تألیف فرق چندانی ندارد.

۵- رفرنس دهی از اینترنت در داخل متن

(صالحی امیری ، ۱۳۸۶) .

۶- رفرنس دهی از پایان نامه یا تحقیق

اگر نویسنده یا مولف یک نفر باشد (صالحی امیری ، ۱۳۴۷ ، صفحه ۶۰)
اگر نویسنده یا مولف دو نفر باشد (حریرجی ، ظفرقندی ، صفحه ۴۱)
اگر نویسنده یا مولف سه نفر باشد (نصیری پور ، علی محمدزاده ، حسینی ، صفحه ۲۰)

۷- رفرنس دهی سخنرانی (برنامه تلویزیونی) .

(واعظ مهدوی ، ۱۳۸۵)

مثال ۵ : رفرنس دهی در داخل متن

دو یا چند منبع برای یک متن

گاهی اتفاق می افتد که دو یا چند منبع برای یک متن وجود دارد و شما می خواهید برای تاکید بیشتر در خصوص صحت گفته خود، این منابع را ارائه کنید. برای این منظور کافی ست به صورت زیر منابع را ذکر نمایید.
(Berndt, 2002; Harlow, 1983)

دو نویسنده با نام خانوادگی مشابه

در صورتی که می خواهید منابعی را که توسط دو نویسنده با نام خانوادگی مشابه رفرنس دهید، کفایت حرف اول اسم آن ها را برای جلوگیری از تداخل ذکر کنید.

(E. Johnson, 2001; L. Johnson, 1998)

دو منبع علمی از یک نویسنده در یک سال

گاهی اوقات پیش می آید که شما می خواهید به دو منبع ارجاع دهید که هر دوی آن ها توسط یک نویسنده و در یک سال انجام شده اند. برای جلوگیری از تداخل، روش APA از حروف کوچک انگلیسی (a, b, c) در ادامه سال انتشار استفاده می کند.

Research by Berndt (1981a) illustrated that...

In another study, Berndt (1981b) found that...

ارجاع غیر مستقیم به منبع

اگر می خواهید مطلبی را از یک منبع ذکر کنید که خود آن را از منبع دیگری آورده است، کافی ست به منبع اصلی در متن اشاره کنید، اما در رفرنس داخل پرانتز منبع دوم را ذکر نمایید. اگر معمولاً دانشجویان صرفاً از منبع اول و یا دوم جهت رفرنس دهی استفاده می کنند، اما شیوه صحیح بر اساس روش APA به این صورت می باشد.

Johnson argued that... (as cited in Smith, 2003, p. 102).

نکته: فراموش نکنید از کاما برای جدا کردن قسمت های مختلف منبع (نام نویسنده، سال انتشار، صفحه) استفاده نمایید.

مثال ۶: رفرنس دهی در داخل متن

شش نویسنده یا بیشتر

در این حالت، در هر جای متن خود که نیاز به استفاده از منبع داشتید، می بایست از "et al." و یا معادل آن در فارسی، به جای سایر نویسندگان استفاده نمایید.

Harris et al. (2001) argued...

(Harris et al., 2001)

(علی محمدزاده و سایرین، ۱۳۸۷)

منابع فاقد نام نویسنده

در صورتی که یک منبع فاقد نام نویسنده بود، می توانید از عنوان مقاله و یا دو کلمه اول آن، به جای نام نویسنده در ارجاع دهی درون متن استفاده کنید.

A similar study was done of students learning to format research papers ("Using APA," 2001)

سازمان به عنوان نویسنده

اگر نویسنده منبع، یک سازمان یا ارگان دولتی باشد، نام سازمان به عنوان نویسنده ذکر می گردد.

According to the International Business Machines Corporation (2010),...

(International Business Machines Corporation, 2010)

بر اساس مصوبات مجلس شورای اسلامی (۱۳۹۱)، ...

در صورتی که سازمان، دارای نام اختصاری شناخته شده ای باشد، برای بار اول نام کامل سازمان را به همراه نام اختصاری آن در بראکت می آورید و برای دفعات بعد فقط از نام اختصاری استفاده می کنید.

First citation: (International Business Machines Corporation [IBM], 2000)

Second citation: (IBM, 2000)

ارجاع برای اولین بار: (نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران [ناجا]، ۱۳۸۵)

ارجاع دفعات بعد: ناجا، ۱۳۸۵)

یادآوری: نرم افزارهای مختلفی نظیر *Mendeley*، *Endnote* و *Zotero* وجود دارند که می توانید از آن ها برای مدیریت مراجع خود استفاده نمایید.